

Nærings- og fiskeridepartementet

Statsråd Cecilie Myrseth

Innspill: www.Regjeringen.no

INNSPILL TIL NY INDUSTRIMELDING

Alstahaug Næringsforening har ca 150 medlemmer, fra industri, næringsliv, handel- og service-næringene samt reiselivsselskap, stiftelser, lag og foreninger. Foreningen er over hundre år og lokalisert i Sandnessjøen, på Helgelandskysten.

Alle våre medlemmer og interessenter lever og virker i et meget aktivt, produserende og verdiskapende kystsamfunn, og består av attraktive, framgangsrike, store og små industri- og havbruksselskap, skipsverksteder, forsyningsbaser, servicehavn og logistiktjenester offshore samt mer enn 12 tusen anløp i året av ferjer og hurtigbåter, service- og større nyttefartøy.

Foreningen takker for statsrådens leserinnlegg i lokalpressen (Helgelands Blad), og invitasjon og ønsker om innspill til regjeringens pågående arbeid med ny industrimelding.

Industri og samfunn – gjensidig avhengighet

Skal en bygge industri og arbeidsplasser, må en også bygge SAMFUNN. Samfunn må bl.a. ha skole, regionale videregående skoler med fagutdanning og studiespesialisering. Det må være god adkomst og tilgjengelighet med gode samferdselsløsninger, nærhet mellom byer og tettsteder.

Næringsforeningen kjemper sammenhengende kamper for å sikre infrastruktur og reduksjon av avstandsulemper i regionen. Det oppleves å være en ensom kamp. Kampen står om infrastruktur som gjør det mulig å kunne både så og høste fra ressursrike kyst- og havområder i framtiden, og sikre eksportnæringene sine inntekter og verdier til felleskapet og velferden i Norge.

Råstoff og ressurser industrialiseres, videreforedles og er gode leveveier, mens andre ressurser skal og må skjermes for etterslektene – og framtidsrettede næringer vokser og fremmer naturbaserte besøksopplevelser innenfor rammene av god forvaltning.

Ny industrimelding i 2025 – ser fram til å bli med

Næringsforeningen samler regelmessig representanter fra industri og politikk, senest den 29. august i år. Denne dagen stod kampen om nødvendig infrastruktur og høringsuttalelser til «fylkets fireårige tilbudsstruktur» i videregående skole. «*Det er nok, nå*» var uttrykket som ble brukt fra både møteleder og innledere; «Må vi virkelig i tillegg til å konkurrere om oppdrag i våre egne bedrifter, også være i hjelpenn og beredskap 24/7 for å skjerme samfunnets byggesteiner fra nedlegging». Byggesteiner som noen tar for gitt - og som er forutsetning for å utvikle kystsamfunn og industri:

BYGGESTEIN I: Samferdsel og avstandsreduksjoner (ferjefrie løsninger)

- **Transportmidler på sjø, land, i luft og på bane, bygger kystsamfunn**

Det kjempes kamper hver eneste dag. Rutegående ferjer og hurtigbåter, FOT-ruter mellom småflyplassene og stamflyplassene (nord og sør) samt tryggere veier og flere ferjefrie løsninger som knytter kystbyene og øykommunene sammen – og gir forutsigbare og framtidsrettede levevilkår.

Vi bor i øykommunene og kystbyene, og vi høster til fellesskapet fra havet og fjordene.

Alle disse reisehindringene er framtreddende i kystsamfunnene. Ruter endres, reduseres og kanselleres - og med evig usikkerhet er det ikke lenger noen som reiser, og nærings- og industriveiene trues med nedlegging/fraclytting. Denne utfordringen må industrimeldingen løse med langsiktige og framtidsrettede investeringer og tiltak.

Øykommuner og kystbyer knyttes ikke lenger sammen. Kystbyene på Helgeland knyttes i mindre grad til sentrale stamflyplasser som Bodø, Trondheim og Oslo (reduksjon FOT-ruter), og reiseavstander med ferje og båt øker med færre avganger og svekket (gammelt) materiell.

Dette svekker velferden og kystsamfunnet forvitrer (eldes) – og industribedriftene mister både kontinuitet og konkurransekraft. Skal en bygge industri både til havs og til lands, må gode samfunn og nødvendig infrastruktur inn i de langsiktige planverk og tiltak.

Det er i gode samfunn det bygges industri. Industri etableres i samfunn med folk og med framtidig arbeidskraft.

Samferdsel i øysamfunnene, med tverrforbindelse og ferjefrie kystveier nord-sør mellom kystbyene i Norge og på Helgeland, vil utnytte offentlige tjenestetilbud og forvalte fellesressursene bedre. Barrierer mellom byer og tettsteder må bygges ned. Gode samfunn rekrutterer folk - og konkurransedyktige og verdiskapende industri trenger gode kystsamfunn og folk i alle aldre.

BYGGESTEIN II – regionale utdanningstilbud

- **Fagopplæring og teknologiutdanning i samspill mellom regionale videregående skoler og regional industri og næringsliv**

I siste næringslivslunsj, stod kampen om ungdommene og tilbudsstruktur 2025-2029 i videregående skoler. Nordland Fylkes høringsforslag foreslo nedlegging av idrettslinje og industri-teknologi i Sandnessjøen - og med ett pennestrøk var kampen i gang. Forslaget ville fjernet 96 elevplasser - og usikkerheten om framtidsutsiktene sprer seg øyeblikkelig i familier, i arbeidslivet, i industri og næringsliv, i skole, i lag, foreninger og i kulturlivet.

Dette skjer i en tid der SSB framskriver økning i antall 16-åringer i nedslagsfeltet, det meldes om økte innbyggertall i regionen, skole er beste vertskap for nye medborgere i utdanning, industrien vokser og har stor innleie av pendlere og fagfolk fra hele verden - og det er storinvesteringer i flere hundre milliardklassen i havbruksnæringene, i verksted- og offshoresektoren utenfor stuedøren i de kommende årene.

Fag-, teknologi og håndverksutdanning er sentral for å sikre industri. Utdanning i videregående skole og læreplasser i samspill med industri og næring, er helt nødvendig infrastruktur for å sikre konkurransedyktige industri- og næringsveier.

Kystsamfunnene er produserende og verdiskapende, til velferd og glede for hele landet. Kystsamfunnene og industribedriftene i Norge trenger å utdanne og skolere framtidens fagfolk og teknologer. Dette må skje i enda tettere samspill mellom offentlig skole og industri – og industri trenger gode, moderne og livskraftige samfunn for å vokse.

Industrimeldingen – må gi incentiver og ressurser til kystsamfunn som kan utvikle internasjonale utdanningsmiljø og signalbygg som trekker både teknologi- og fagutdanning til kystsamfunnene.

La gjerne dette bli en del av det offentlige utdanningstilbud, gjerne i et fjerde år ved de regionale videregående skolene – men i nært samspill og med arbeid i industri og næringene.

I Sandnessjøen har Nordland fylke sammen med Sandnessjøen videregående skole og havbruksaktøren LETSEA AS, utviklet felles regionalt studium (YSK) som utvikler kandidater til fagarbeidere med studiespesialisering. Det er p.t. fem læreplasser – dette er svært framtidsrettede tiltak som må testes, videreutvikles og settes i gang i full skala ved videregående skoler.

Tilbud om fagutdanninger i samspill mellom videregående skole og industrien, vil kunne være av internasjonal interesse for 18-25 åringer (og det er god integrering av voksne): Utdanningen vil kunne være motor i rekrutteringsarbeidet til en attraktiv, framtidsrettet og grønnere industri i havområdene og i kystsamfunnene.

Næringsforeningen ser sammen med medlemmene og vertskommunen, fram til å presentere og dokumentere resultater av denne typen løsninger. Teknologi og fagutdanning i lokalt/regionalt samspill med industri og næringsliv, er effektivt, konkurransedyktig og verdiskapende. Det er inkluderende, motiverende og inspirerende for elevene (og lærere) – arbeidsreserver mobiliseres.

Tiltakene skal sikre og bidra til flere hender og hoder til arbeid og virke, og det skal bidra til å utdanne ungdommer og voksne til lønnsomme nærarbeidsplasser i kystsamfunnene.

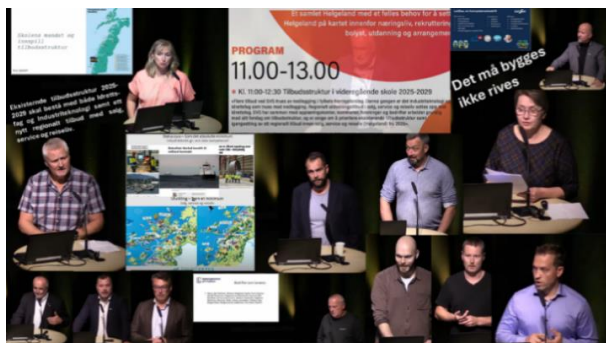
Samferdsel i øy- og kystkommunene og mer samspill teknologi-/fagutdanning i videregående skole og regional industri

Mer forutsigbar samferdsel og mer fagutdanning i videregående skoler, vil være viktige byggeklosser for å ivareta fortrinn og bygge konkurransedyktig industri i Norge. Forutsigbar samferdsel og utdanning er del av det gode samfunn, og i gode kystsamfunn vil det både bo og rekrutteres fagfolk. Det vil investeres og videreutvikles industri og skapes nye næringsveier.

Framtidsrettet utvikling av industri- og næringsveiene i kystsamfunnene, vil være både bærekraftig og langsiktig politikk. Dette forutsetter at en bygger samfunn med både samferdsel og skole – og ikke river ned eller reduserer disse tilbudene.

Fellesmøte om utdanningstilbud i videregående skole, og innspill om gode samfunn og fagutdanninger som drivkraft i norsk industri. Hele møtet ble strømmet, se linken:

["Det er nok, nå" - bli med på næringslivslunsj ... \(se aonf.no\)](#)

Mer enn 60 arbeidsgivere og representanter for flere hundre arbeidstakere i HALD-regionen deltok i møtet. Det ble gitt innspill fra bl.a. Slipen AS, AkerSolutions avd SSJ, Lovundskyss AS, LETSEA AS, Tverrfaglig Opplæringskontor, ALTI Sandnessjøen, Alstahaug Næringsforening, ordførere, regionrådets leder for utdanning, lag og foreninger.

Alle uttrykte at «*d er nok, nå*», og ga felles og tydelig uttalelse om tilbudsstruktur ved videregående skole 2025-2029 og betydningen av samferdsel og utdanning for å sikre helhetlige og gode kystsamfunn som fremmer rekruttering industri- og nye næringsveier langs hele Helgelandskysten.

Innspillene viser engasjement og livskraft – men også en oppgitthet over kampen om velferd og «selvfølgeligheter» i et moderne og godt samfunn.

Avslutningsvis

Enkeltpersoner, regionale eiere, bedrifts- og industriledere samt politikere kjemper ensomme kamper. Nabobyer og gode naboskap settes stadig opp imot hverandre for å sikre velferdstiltak innen bl.a. samferdsel og regional utdanning. Tilbud som er en forutsetning for å kunne så og høste, og sikre at familier vokser, ungdommer og tilflyttere slår sterkere røtter – og bygger industri.

Industrimeldingen må fokusere på infrastruktur- og samfunnsbygging. Skal ressursene i Norge, til lands og til havs, forvaltes og foredles til beste for verdiskaping i landet, må en bo og virke i hele landet på langs, og bygge gode kystsamfunn.

Næringsforeningen er glad for statsrådets åpne invitasjon. Foreningen ønsker på vegne av våre 150 medlemmer å dele disse innspillene. Dette er pulsen i hverdagen fra et lønnsomt og aktivt industri- og kystsamfunn. Der det samspill med skolene, industri og næringsaktørene, kjempes daglige kamper for rutegående transport, ferjefrie løsninger mellom kystbyer og kystkommuner samt bolyst og trygghet for ungdommer på vei inn i videregående skoler og i yrkeslivet.

Foreningen er vel kjent med at samferdsel og regional utdanning tilligger regionale myndigheter og Nordland Fylke. Det er nyttig om industrimeldingen også får fram utfordringer og tiltak som forbedrer finansieringsmodellene og investeringsrammene for alle rutegående transportmidler i kystsamfunnene, for flere ferjefrie løsninger og for utvikling av regionale fagutdanningstilbud.

Gode lokalsamfunn vil gi bedre fødselstall og mer industri. Flere av våre innspill er berørt og har også forankring i framlagt perspektivmelding 2060. Industri og næringslivs har behov for at det skjer større omflytting og allokering av arbeidskraft fra offentlig byråkrati til produserende arbeidsliv i bl.a. industri og i helsesektor.

Delta gjerne med ytterligere innspill, utredninger og drøftelser, og våre medlemmer deler gjerne mer om utfordringer og potensial i industri- og næringsveier i kystsamfunnene og i havområdene.

Kontaktadresser:

Alstahaug Næringsforening, mail post@aonf.no og/eller telefon 908 29 366.

Mer om interesseforeningen på www.aonf.no

Sandnessjøen 6. september 2024

Med vennlig hilsen

Alstahaug Næringsforening

Kalle Tysnes
Styreleder (sign)

Vedlegg: «Ferjefri Helgeland FV 17 – reduserer avstandsulempene»